

Τραπ. Πολλὰ ἄγρια τραχῆ (πολὺ ἄγρια κοιτάζει) Ἀμισ. 'Ατότε δ δοάκων ἐτυφλῶθεν καὶ ἄγρια ἄγρια ἐτδάξεν (ἐφώναξεν. 'Εκ παραμυθ.) Κερας.

ἄγριαγγονρεά ἡ, Ἀμοργ. Ζάκ. Θράκ. ('Αδριανούπ.) κ. ἀ. ἄγριαγγονρεά Πελοπν. (Λακων.) ἄγριαγγονρεά Κύπρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἄγριος καὶ τοῦ οὐσ. ἄγγονρεά.

Τὸ ἄγριόχορτον φυτὸν ἔλατήριον ὁ ἄγριοσίκνυς (escallium elaterium) τῆς τάξεως τῶν κολοκυνθωδῶν (cucurbitaceae), δ τῶν ἀρχαίων ἄγριος σικυός. 'Ιδ. ΘΧελδράιχ 35 καὶ ΠΓεννάδ. 299. Συνών. γαῖδονραγγονρεά, πικραγγονρεά. [**]

ἄγριάγγονρο τό, ἀγν. τόπ. ἄγριαγγονρο Πόντ. ('Αμισ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἄγριος καὶ τοῦ οὐσ. ἄγγονρο. 'Ο τύπ. ἄγριάγγονρο ἐν ιατροσοφίῳ 18ου αἰώνος.

Φυτόν τι ἀμπελοειδὲς ἔχον ρίζας παχείας.

ἄγριαγκαθεά ἡ, ἀμάρτ. ἄγριαγκαθεά Πελοπν. (Μάν.) ἄγριαγκαθεά Πελοπν. (Μάν.) ἄγριαγκαθεά Πελοπν. (Μάν.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἄγριος καὶ τοῦ οὐσ. ἄγκαθεά.

1) Εἶδος ἀκάνθης. **2)** Εἶδος ἄγριας ἀπίου: 'Ε, πεθερὰ ἄγριαγκαθεά! (προσηγορία ὑβριστική).

ἄγριαγκαθο τό, κοιν. ἄγροκαθ-θο Καλαβρ. ἄγροκαθο Καλαβρ. κ. ἀ. ἄγροκατο Καλαβρ. ἄγράχαντον Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἄγριος καὶ τοῦ οὐσ. ἄγκαθο.

1) Ζιζάνια τῆς δημάδους οἰκογενείας τῶν ἄγκαθῶν: τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (compositae) **α)** Νωτόβασις ἡ Συριακὴ (notobasis Syriaca) ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀνάλατος, γαῖδονραγκαθο, γομαράγκαθο, κουφάγκαθο.

β) Κίρσιον ἡ ἄκορνα (cirsium acarna ἡ piceum acarna), ἡ τοῦ Θεοφρ. ἄκορνα καὶ ἡ τοῦ Διοσκορ. (3,12) ἄκανθα ἡ λευκὴ ἐνθ' ἄν. 'Ιδ. ΘΧελδράιχ 51 καὶ ΠΓεννάδ. 509. Συνών. ἀσπράγκαθο, ἀσπρη ἄγκαθα (ιδ. ἄγκαθα), κουκκουτσάγκαθο, σεϊτάγκαθο. **2)** Εἶδος μεγάλης ἀκάνθης αὐτοφυοῦς, πιθανῶς ἄκανθος δ ἀκανθώδης (achantus spinosus), ἡ τοῦ Διοσκορ. ἄκανθα ἄγρια ἀγν. τόπ.

[**]

ἄγριαγκινάρα ἡ, πολλαχ. ἄγριογκινάρα πολλαχ. ἀρκοτζινάρα Κύπρ.

'Εκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἄγριοκινάρα.

1) Διάφορα εἰδη κινάρας τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (compositae) ἄγρια ἡ κηπευόμενα **α)** Κινάρα ἡ Σιβδόρπειος (cinara Sibthorpiana), κινάρα ἡ καρδονίσκη (cinara cardunculus) καὶ ἡ ταύτης ποικιλία κινάρα ἡ φρικώδης (cinara horrida) πολλαχ. Συνών. ἄγριοκινάρα, κινάρούτσα. **β)** Τὰ λαχανεύόμενα κεφάλια τῆς κινάρας καρδονίσκης Πελοπν. Πρ. ἄγκινάρα. Συνών. κινάρούδα. **2)** 'Η ἄκανθα ὀνόπορδον τὸ ἔλαττον, ἡ τοῦ Διοσκορ. ἄκανθα ἡ Ἀραβικὴ ἐνιαχ. [**]

ἄγριαγκιναρεά ἡ, ΓΧατζιδ. MNE 2,200.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἄγριος καὶ τοῦ οὐσ. ἄγκιναρεά. 'Η λ. καὶ παρὰ Σομ.

'Η ἄγριαγκινάρα, ὁ ίδ.

[**]

ἄγριαγκιλονεά ἡ, ἄγραγκελονεά Κεφαλλ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἄγριος καὶ τοῦ οὐσ. *ἀγκιλόνι.

Γενικὸν ὄνομα πολλῶν ἀκανθωδῶν φυτῶν.

ἄγριαγρείλιδο τό, ἀμάρτ. ἄγριαγρούλιδο Κρήτ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἄγριος καὶ τοῦ οὐσ. ἄγριελίδι, παρ' δ καὶ ἀργονλίδι. Παρατηρητέα ἡ διπλῆ ἐκ τοῦ ἄγριος σύνθεσις.

Ἄγριελαία.

ἄγριάδα ἡ, (I) κοιν. ἄγριάδα Κρήτ. (Βιάνν.) Μακεδ. (Βελβ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Χίος (Καρδάμ.) ἄγριγάδα Βιθυν. Κρήτ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Τρίκκ.) Στερελλ. (Αίτωλ.) Λέσβ. (Πάμφ. Συκαμ.) ἄγριάδα Κάρπ. ἄγρεάδα Ἀθήν. γούάδα Πελοπν. (Όλυμπ.)

Τὸ μεταγν. ἄγριάς μετὰ ἐπιθετ. ἐννοίας. Πρ. ἄγριάς - ἀμπελος - μαλάχη - φηγός κτλ.

1) Ἅγριάς γῆ, τόπος ἄγριος, ἀκαλλιέργητος, μὴ τυχὼν ἐπιμελείας ἀνθρώπων, χρήσιμος πρὸς βισκήν ποιμνίων Κρήτ. Συνών. ἄγριόμα. **β)** Καθόλου, βισκή, νομὴ Κρήτ. **2)** Μέρος ἄγροῦ ἀποχερσωθὲν ἡ ἀκαλλιέργητον Κάρπ. **3)** Ἅγριος καὶ ἐπικίνδυνος τόπος, δύσβατος Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Σίφν. Συνών. κακοτοπιά. **4)**

Ἄγριάς ἀμπελος, ἄγριόκλημα Ίων. (Κρήν.) Λέσβ. (Συκαμ.) "Ηδη παρ' Εύσταθ. 'Ιλ. 411,36 «καρπὸν... δὲ αἱ ἄγριάδες γεννῶσιν» ἐνθα νοεῖται ἄγριάδες ἀμπελοι. **5)** Διάφορα εἰδη φυτῶν τῆς τάξεως τῶν ἄγρωστωδῶν (graminaceae) συναποτελοῦντα τὴν δημάδη διμάδα τῶν ἄγριάδων τῶν μὴ παρεχουσῶν ἐδώδιμον σπέρμα (ιδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 5 (1918/20) 76 καὶ Λαογρ. 9 (1926) 441 κέξ.) κοιν.: Οἱ ἄγριάδες εἰναι χόρτο ποῦ τόσο νὰ μένῃ πληθαίνει ἀμέσως Νάξ. Τό 'πνιξε τὸ καλαμπόκι ἡ ἄγριάδα ('Ημερ. Μ. Ελλ. 1930, 274). Βοτάνιζε ἡ γραμά 'ς τὸ καλαμπόκι... ἔβγανε ἄγριάδα, βέλιουρα, βλίτα κι ἄλλα χορτάρια ἐνθ' ἄν. 266. "Εδισα τὸν γάιδαρον 'ς ἔνα μέρους νὰ τρῷη ἄγριάδα Σκόπ. Παρὰ Σχολ. Λυκόφρ. Ἀλεξ. 1422 (εκδ. Scheer) «ἄγριάς τ' ὀρειθαλής» βοτάνη ἡ ἄγρωστις ἐν τῷ ὅρει θάλλουσα». Τοιαῦτα φυτὰ εἰναι **α)** Κυνόδους ὁ δάκτυλος (cynodon dactylon), ἡ κατ' ἔξοχὴν ἄγρωστις τῶν ἀρχαίων Κύθν. 'Ιδ. ΘΧελδράιχ 99 καὶ ΠΓεννάδ. 583. Συνών. ἄγράστι, ἄγρωστι. **β)** Ερωτάγρωστις ἡ μεγαστάχυς (eragrostis megastachya) "Ηπ. (Κεστόρ.) Πρ. ἄγριοα γριάδα. **γ)** Ἅγρωστις ἡ ἔρπουσα (agropurum repens) Κεφαλλ. —ΘΧελδράιχ 102. **δ)** Δακτυλοπότα ἡ αἰμάσσουσα (digitaria sanguinalis) "Ηπ. (Κεστόρ.) Κρήτ. Κύθν. —ΘΧελδράιχ 98. **ε)** Πανικὸν τὸ ἔρπον (panicum repens) Ίονιοι Νῆσ.

'Η λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἅγριάδα καὶ πληθ. Ἅγριάδες Πελοπν. (Γύθ.)

ἄγριάδα ἡ, (II) "Ανδρ. Εῦβ. (Κονίστρ. κ. ἀ.) Θράκ. (Σαρεκκλ.) Μέγαρ. Πελοπν. (Άρκαδ. Καλάβρυτ. κ. ἀ.) Προπ. (Κύζ.) Σῦρ. (Έρμούπ.) Τῆν. Χίος κ. ἀ. — (Ἐστία 17,173).

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἄγριος.

1) Τὸ νὰ είναι τις ἄγριος, τρόπος τραχύς, θυμός, σκληρότης, σκαιότης "Ανδρ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Πελοπν. (Άρκαδ. Καλάβρυτ.) Σάμ. κ. ἀ.: Μοῦ μίλησε μὲ μεγάλη ἄγριάδα Καλάβρυτ. Εἶχενα μιὰν ἄγριάδα δ τσαρόδος "Ανδρ. Τί ἄγριάδα ἐν' αὐτῇ, πῶς ἄγρεψε τὸ μούτρο τ', ἄγριεψαν τὰ μάτια τ', σὰ δρελλός! Σαρεκκλ. || Ποίημ.

Πρῶτοι ἀλήθευα 'ς τὴ φωτιά, σωστοὶ παλληκαρᾶδες, μὰ πάλι κι ἀνυπόταχτοι γεμάτοι ἄγριάδες (Ἐστία 197) "Ηδη Γύπαρ. πρᾶξ. Α στ. 322 (εκδ. ΚΣάθα 197) «τὰ νέφαλα τοῦ ἐδίδασι ἥσκιο καὶ δροσεράδα | καὶ

τὸ τὸ φῶς τση ἐμέρωνε τοῦ δάσου ἡ ἀγριάδα». **2)** φόβος, ἡ φρίκη, τὴν δοποίαν αἰσθάνεται τις ἀντι-
κούζων φοβερόν τι Σῦρ. Τῆν. —ΚΠαλαμ. Βωμ. 178: μοῦ φέρνει ἀγριάδα (δὲν μοῦ προξενεῖ φόβον) Σῦρ. ἄγρε σ' διν' ἀγριάδα, ἵνα μπρᾶμα ἀνόλπιστο (τὸ δαι-
μόνιον σοῦ ἐμβάλλει ἵνα φόβον...) Τῆν. || Ποίημ.

Φωτὶ βραδινή, μέρεψε | τῆς νύχτας τὴν ἀγριάδα
Παλαμ. ἔνθ' ἀν. **3)** Μεταφ. ἡ τραχύτης τῆς ἐπιφα-
σίας, ἡ ἔλλειψις λειότητος Εὐβ. (Κονίστρ. κ. ἀ.) Προπ.
Κύζ.) Σῦρ. (Ἐρμούπ.) κ. ἀ.: Πλάνισέ το λιγάκι νὰ τοῦ
πάρῃς τὴν ἀγριάδα Κύζ. Τὰ ποτήρια ἔχουν ἀγριάδα ἀπὸ
τοῦ Κονίστρ. **β)** Ἡ τραχύτης τοῦ δέρματος, ἐπὶ
υρέσσοντος Χίος κ. ἀ. **4)** Ἡ τραχύτης ἐν τῇ γεύσει,
στρυφνότης, ἐπὶ οἴνου καὶ ἄλλων ὑγρῶν Μέγαρ. κ. ἀ.:
Τοῦτο τὸ κρασὶ ἔχει μιὰ ἀγριάδα ἡ φέρνει μιὰ ἀγριάδα 'ς τὸ
σιόμας.

ἀγριαδεά ἡ, Κάρπ.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀγριάδι.

'Αλιεία ἀγριαδιῶν, εἴδους σηπιῶν: Πάμε 'ς τὴν ἀγριαδεά.

ἀγριάδι τό, Ζάχ. Κάρπ. Πελοπν. (Άρεόπ. Μάν.)

'Εκ τοῦ ούσ. ἀγριάδι (I).

I) Ζῷον θαλάσσιον, εἶδός τι σηπίας, ἀλιευόμενον τὴν
νύκτα, πιθανῶς δὲ τῶν ἀρχαίων τεῦθος Ἀρεόπ. II)
Τόπος ἀγριος, ἀκαλλιέργητος Ζάχ. Πελοπν. (Άρεόπ.
Μάν.) [**]

ἀγριαδῖνα ἡ, Θράκ. (Γανόχ. Σαρεκκλ. Σκοπ.) Προπ.
(Κούταλ.) ἀγραδῖνα Δαρδαν.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀγριάδι (I).

1) Είδος σταφυλῆς μὲν χονδρᾶς καὶ ἐπιμήκεις ρᾶγας
κλήματος ἡμιαγρίου καὶ ἐλάχιστα καρποφοροῦντος Δαρ-
δαν. Θράκ. (Γανόχ. Σκοπ.) Προπ. (Κούταλ.) **2)** Συνεκδ.
ἄμπελος ἀκαρπος Θράκ. (Σαρεκκλ.): Τὸν πούλ' σι ἐν' ἀμπέλῳ
ἀγριαδῖνα (πούλ' σι = ἐπώλησε).

ἀγριαδολογῶ ἀμάρτ. γριλούλονγῶ Μακεδ. (Κατα-
φύγ.)

'Εκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἀγριαδολόγος.

Συλλέγω τὴν ἀγριάδα ἀπὸ τοῦ ἐσπαρμένου ἀγροῦ.
Συνών. βοτανίζω.

ἀγριάζω ἀγν. τόπ.

Τὸ μεσν. ἀγριάζω. Πβ. Ἡσύχ. «ἀγρίαζε» ἀγριος
Ισθι».

Δυσανασχετῶ, δργίζομαι: Ἀσμ.

Καὶ τί' χεις, ὡς κακόγνωμη, καὶ δταν μὲ δῆς, ἀγριάζεις;

ἀγριαίνω ἀγν. τόπ. ἀγραίνω Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.
κ. ἀ.) ἀγριγείνω Κρήτ.

Τὸ ἀρχ. ἀγριαίνω. Ιδ. Κορ. Ἀτ. 2,12. Ἡ λ. καὶ
παρὰ Πορτ.

'Αμτβ. γίνομαι ἀγριος, δργίζομαι, παροξύνομαι Κρήτ.
Πόντ. (Σάντ.) Χίος: Ἀγριγανὲνε τὸ μουλάρι κ' ἔφυγὲνε Κρήτ.
Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Πλάτ. Συμπόσ. 173d «ἀεὶ τοιοῦτος
εἰς σαυτῷ τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγριαίνεις πλὴν Σωκράτους». Συνών. ἀγριεύω, θυμώνω. Καὶ μερτ. κάμνω τινὰ νὰ
γίνῃ ἀγριος, παροξύνω, ἐμβάλλω εἰς δργήν, ἐξοργίζω,

Πόντ. (Χαλδ. κ. ἀ.) Χίος: Κρῆμαν ἐν', μὲ ἀγραίντες τὸ παιδίν
(τὸ μὲ ἀγραίντες ἐκ τοῦ μὴ ἀγριαίνεις) Χαλδ. Ἡ σημ. καὶ
μεταγν. Πβ. Κάσσ. Δίωνα 44,47 «οὗτ' ὀργή τις αὐτὸν
ἡγρίανεν οὔτε εὐπραγία διέφθειρεν».

ἀγριακόνα ἡ, Πελοπν. (Μάν.)

Μεγεθ. τοῦ ούσ. ἀγριάκονο.

Τὸ ἀγριάκονο, δὲ ίδ.

ἀγριάκονο τό, Πελοπν. (Μάν.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀγριος καὶ τοῦ ούσ. ἀκόντι.

Εἰδικός λίθος, ἐπὶ τοῦ δοποίου ἀκονίζονται τὰ μαχαί-
ρια. Πβ. ξυραφάκονο. Ὁ πληθ. Ἀγριάκονα τοπων.
Πελοπν. (Άρκαδ.)

ἀγριαλίδα ἡ, Κέρκ.

'Αγνώστου ἐτύμου.

1) Τὸ φυτὸν περιαλλόκαυλον τὸ ἀρουραῖον (convolvulus arvensis) τῆς τάξεως τῶν περιαλλοκαυλωδῶν (convolvulaceae), ἶσως ἡ ἴασιώνη τοῦ Θεοφρ., ἡ ἐλξίνη
ἡ τὸ κισσάμπτελον τοῦ Διοσκορ. ίδ. ΠΓεννάδ. 763. **2)**
Ἴσως τὸ φυτὸν καλυκόστεγον τὸ φραγμόφιλον (convolvulus sepium). ίδ. ΘΧελδράιχ 61 καὶ ΠΓεννάδ. 427.
Συνών. ἀγριολάδα ἀπὸ τοὺς φράχτες (ίδ. ἀγριολάδα),
καμπανέλλα, περιπλοκάδι. **3)** Ἴσως τὸ φυτὸν
convolvulus species ΘΧελδράιχ ἔνθ' ἀν.

ἀγριαλισφακεά ἡ, ἀγν. τόπ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀγριος καὶ τοῦ ούσ. ἀλισφακεά.

Ἄγρια ἀλισφακεά, ἐλελίσφακον τὸ καλυκῶδες (salvia calycina) ΘΧελδράιχ 69 καὶ ΠΓεννάδ. 8 καὶ 300. ίδ.
ἀλισφακεά.

ἀγριαλογατῖνα ἡ, ἀμάρτ. ἀγριαλοατῖνα Νάξ. (Άπύ-
ρανθ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀγριος καὶ τοῦ ούσ. ἀλογατῖνα.

Μεγαλόσωμος φορβάς ἀγρία, ἀτίθασος: Σὰν ἀγριαλο-
ατῖνα κάνεις, καμένη, δένει πορπατῆς! (ἐπὶ γυναικὸς μεγαλο-
σώμου, ἀσχήμου, θορυβώδους).

ἀγριάλογο τό, κοιν. ἀγριάλοο Νάξ. (Άπύρανθ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀγριος καὶ τοῦ ούσ. ἀλογο.

Ο ἀγριος ἵππος, δὲ ἀτίθασος, δὲ ἀκαταδάμαστος
ἔνθ' ἀν.: Τί ἀγριάλογο εἰν' αὐτό; Δὲ ἐμπορεῖ ξένος νὰ τὸ
καβαλλικέψῃ κοιν.

ἀγριαμάραντος δ, ἀμάρτ. ἀγριομάραντος Κάρπ.
ἀγριαμάραντο τό, Ἡπ.'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀγριος καὶ τοῦ ούσ. ἀμάραντος,
παρ' δὲ καὶ ἀμάραντος.**1)** Τὸ ἀγριον φυτὸν ἀμάραντος Ἡπ.: Ἀσμ.

'Εκεῖ ναι τὸ ἀγριαμάραντο καὶ ἄλλα δυὸ βοτάνα,
τὰ τρών τὸ ἀλάφια καὶ ψωφοῦν,
τὸ ἀρκούδια καὶ μερώνουν.

2) Είδος φυτοῦ τῶν ὀρέων δμοίου πρὸς τὴν ἐλελί-
φασκον μὲ κίτρινα ἄνθη Κάρπ.: Ἀσμ.

Θωρεῖς τὸν ἀγριομάραντο 'ς τὸν ἐγκρεμ-μὸ ποῦ στέκει.

